

LLOC DE CELEBRACIÓ

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Sala d'Actes Agustí Duran i Sanpere
Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

CALENDARI

Els dimecres de 19 a 20.30 h

7, 14, 21 i 28 de febrer

7, 14 i 21 de març

4, 11, 18 i 25 d'abril

2, 9, 16 i 23 de maig

INSCRIPCIONS

De l'11 de desembre de 2017 al 6 de febrer de 2018

Cal fer la reserva de plaça per correu electrònic a shb@bcn.cat, tot aportant el nom, adreça, telèfon de contacte i adreça electrònica.

De conformitat amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre de protecció de les dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades personals s'incorporaran al fitxer automatitzat Contactes i Mailing de l'Institut de Cultura amb la finalitat de poder-vos informar de les seves activitats, del qual n'és propietari l'Ajuntament de Barcelona.

Places limitades**Import**

General: 60 €

Estudiants universitaris, majors de 65 anys, i aturats degudament acreditats: 30 €

Pagament

Per ingrés bancari a "la Caixa", c/c ES42- 2100-3000-11-2201610475, codi *Sanpere*

Formalització

Cal fer arribar el comprovant de l'ingrés a la Secretaria del curs-taller per correu postal (carrer de Santa Llúcia, 1, 08002 Barcelona) o per correu electrònic a shb@bcn.cat

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Seminari d'Història de Barcelona

Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona
T. 93 2562255
shb@bcn.cat

Ajuntament de
Barcelona

SEMINARI D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Curs-taller 2018

L'enigmàtic Sanpere i Miquel: errors i encerts d'un afany positivista

Del 7 de febrer al 23 de maig

Taller sobre l'escriptura de la història

Professor:
Ramon Grau i Fernández

Com a gènere literari, la Història nasqué a l'Antiguitat, però les seves formes modernes estan molt lluny dels models clàssics. La pràctica actual dels historiadors s'emmiralla en aquells escrits dels darrers segles que han volgut fer aportacions al coneixement mitjançant el treball amb fonts fidedignes i amb una referència explícita als acords o desacords respecte als antecedents bibliogràfics. Les obres dels historiadors moderns adopten, així, formes obertes, expressives d'una voluntat de contribuir al progrés col·lectiu del saber sobre el passat i pròximes a les emprades per difondre els resultats de la ciència basada en l'aliança entre experimentació i construcció racional.

Dins la seva programació de cursos i després de sengles aproximacions a Antoni de Capmany i a Jaume Vicens, el Seminari d'Història de Barcelona proposa enguany d'utilitzar novament la peculiar modalitat literària que és la historiografia moderna com a guia per aprofundir en el coneixement de la història de la ciutat i accedir a la documentació original, especialment la dipositada a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. L'activitat s'adreça a les persones interessades a gaudir de la lectura crítica dels textos d'història, iniciar-se en el treball sobre fonts originals o compartir experiències pròpies de l'exercici professional de l'historiador.

Per aconseguir una aproximació real dels participants, el curs pren la forma de taller, és a dir, es configura com un exercici de lectura dirigida i compartida de textos. La tria d'un autor destacat per la qualitat intrínseca, en aquesta ocasió Salvador Sanpere i Miquel, serveix d'eix per a la selecció d'unes lectures que volen il·lustrar el sentit de les seves obres, en relació amb el context bibliogràfic i documental.

L'enigmàtic Sanpere i Miquel: errors i encerts d'un afany positivista

A diferència d'Antoni de Capmany i de Montpalau (1742-1813) i de Jaume Vicens i Vives (1910-1960), autors de dos llibres paradigmàtics, les *Memorias històriques* i *Ferran II i la Ciutat de Barcelona*, respectivament, l'aportació de Salvador Sanpere i Miquel (1840-1915) a la historiografia de Barcelona es dispersa en un seguit d'escrits de formats diversos i sovint confesadament poc elaborats que, a més, s'alternen amb altres publicacions on aborda qüestions en aparença poc relacionades. Tanmateix, una obra primerenca, *Barcelona, son passat, present y porvenir* (1877), permet d'entreveure els fils que lliguen aspectes tan diversos com la formació ètnica de Catalunya, la funció de l'art en la regeneració de la indústria moderna o les crisis socials i polítiques de la Baixa Edat Mitjana: tot gira a l'entorn de l'esforç per copsar les oportunitats i establir estratègies per al desenvolupament de la ciutat.

En proporcions diverses, totes les obres de Sanpere presenten un desequilibri entre l'esforç d'investigació documental, que tots els entesos han hagut de reconèixer-li, i les seves hipòtesis i interpretacions, amb freqüència aixecades sense proves prou conloents. En termes generals, aquest vessant especulatiu, associat al positivisme i que li fou molt criticat al final de la seva vida, va anar deixant pas a sòlides aportacions empíriques, com ara *Rodalía de Corbera* (1890) i *Fin de la nació catalana* (1905). Ara bé, la capacitat constructiva de Sanpere, basada en l'aliança entre dades positives i propostes arriscades, va donar encara fruits sorprenents als seus treballs tardans referits a l'art medieval, especialment a *Los cuatrocentistas catalanes* (1906).

Programa

Fonaments ideològics i recerca de camins

Krausisme i positivisme

L'aplicació de l'art a la indústria

Especulacions sobre la història primitiva

La *Revista de Ciencias Históricas*, 1880-1887

Les quatre grans línies de recerca i aportació historiogràfica

La Baixa Edat Mitjana a Barcelona i Catalunya

La cartografia històrica de Barcelona

El final de la Guerra de Successió

La pintura medieval catalana